

Gediminas – lietuvių ir visų rusų karalius.

1. Išnagrinėkite rašytinius šaltinius.

Gedimino prašymas popiežiui Jonui XXII

Šventasis ir garbingasis tėve! Mes su krikščionimis kariaujame ne dėl to, kad sunaikintume katalikų tikėjimą, bet kad pasipriešintume mums [daromoms] skriaudoms, kaip tai daro krikščionių karaliai bei valdovai. Apie visa tai, garbingasis tėve, mes rašome tuo tikslu, kad jūs žinotumėte, kodėl mūsų senoliai pagonybės ir netikėjimo klaidoje. O dabar, šventasis ir garbingasis tėve, labai prašome atkreipti savo dėmesį į mūsų apverktiną būklę, nes mes, kaip ir kiti krikščionių karaliai, esame pasirengę visuose dalykuose jums paklusti ir priimti krikščionių tikėjimą.

1. Kuriam tikslui Gediminas rašė šį laišką?

2. Kokia svarbiausia pagonių kovos prieš krikščionis priežastis nurodomas laiške?

Legenda apie Vilniaus įkūrimą.

Išvyko didysis kunigaikštis Gediminas medžioti už keturių mylių nuo Trakų; ir randa ties Vilnios upe gražų kalną, ant kurio užtinka didžiulį žvėrį, taurą, užmuša jį ant to kalno, kuris ir dabar tebevadinamas Taurakalniu. O kad buvo labai vėlu grįžti į Trakus, jis sustojo Šventaragio slėnyje, kur degindavo pirmuosius kunigaikščius, ir čia apsinakvojo. Tenai miegodamas, jis susapnavo, kad ant kalno, kuris buvo vadinamas Kreivuoju, o dabar Plikuoju, stovi didžiulis geležinis vilkas, o jame staugia tarytum šimtas vilkų. Pabudo iš miego ir tarė savo žyniui, vardu Lizdeikai, kuris buvo rastas erelio lizde, – tasai Lizdeika buvo Gedimino žynys ir vyriausias pagonių kunigas: „Susapnavau keistą sapną.“ Ir nupasakojo viską, kas jam sapne buvo pasirodę. Tasai žynys Lizdeika tarė: „Didysis kunigaikšti, geležinis vilkas reiškia: sostinė čia stovės, o staugimas jo viduje – tai jos garsas sklis po visą pasaulį.“

3. Kuo ypatingas Šventaragio slėnis?

4. Ką susapnavo kunigaikštis Gediminas?

5. Kas jam išaiškino sapną? Kuo ypatingas šis asmuo?

6. Ką legendoje simbolizuoja geležinis vilkas ir jo staugimas?

2. Įvardinkite simbolius ir paaiškinkite, kaip su LDK valstybingumu susiję šie simboliai.

		

3. Ištaisykite neteisingus teiginius.

Teiginys	Pataisytas teiginys
Gediminas buvo prastas diplomatas.	
Valdant Gediminui, LDK sostas tapo paveldimu.	
1323 m. Gediminas priėmė krikštą.	
LDK sostinę Gediminas įkūrė Kaune.	
Savo valdose Gediminas draudė stačiatikių tikėjimą.	
Gedimino valdoma Lietuva tapo karalyste.	